

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

A monori Kossuth-szobor.

Monor város és vidéke hazafias polgárságának áldozatkészségéből Monor város főterén immár emlékszóbor hirdeti a nagy Kossuth elévülhetlen érdemeit; a múlt vasárnap leplezték le a szép alkotást, mely Kossuth Lajosnak az idegenben elhunyt nagy hazafinak márványoszlopon nyugvó mellszobrát ábrázolja. A szabadság, egyenlőség és testvériség eszméinek első sorban küzdött harcuzsának, Kossuth Lajosnak szerte az országban mindenütt készülnek emlékszóborot emelni. Ma nem egy községben van már Kossuth-szóbor, Kossuth-emlékoszlop. Egyedül az ország szívében, a székesfővárosban nélkülözzük mind mai napig, daczára hogy olyan szóbor-alap van erre a célra, melyből az ország minden eddigi szóboralkotásainál különbet lehetne felépíteni.

A monori Kossuth-szóbor leleplezési ünnepéről lapunk más helyén emlékezünk meg; a vasárnapi leleplező-ünnep alkalmából azonban új eszme gyanánt



A MONORI KOSSUTH-SZOBOR.

kerülhet fölszínre az, hogy Kossuth Lajos emlékeztetének megörökítésére nemcsak szóborok és emlékoszlopok állítása az egyedül alkalmas módoszat. Az a hazafiúi buzgalom, mely filléreit szerte e hazában e célra össze hordja: sok egyéb üdvös alkotásra is képesített. Kossuth emlékére ovódákat, gyermekmenhelyeket és emberbaráti intézményeket létesíthetne ez a hazafias buzgalom, ha nem egyebütt, mint azokon a helyeken, melyekhez a szabadságharcz nevezetesebb eseményei fűződnek.

Ilyen és ehhez hasonló intézményekkel, amint egyrészt nagy hazafi emlékének áldozna a kegyelet, másrészt nemzeti erősödésünknek megizmosodásunknak is védőbástyájául szolgálhatnának ezek az alkotások. Ezt az eszmét a »Független Ujság« egy olvasója veti fel egy hozzánk intézett levelében. Szívesen adunk helyet a lap hasábjain az ez iránybani nézetnyilvánításoknak, mert azt hisszük, hogy abból szűrődhetik le az igaziközvélemény.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

27 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

Bur küldöttek Budapesten.

A föld egy más világrészén, Afrikában él egy szabadságszerető nemzet, melyről két év óta sokat beszél a világ. Ez a derék nép a bur nemzet. Európából vándoroltak ki Délafrika vadonjaiba és szabad földet szereztek, szabad hazát alapítottak a múlt század elején, melyet ezelőtt husz évvel az angolok ugyan el akartak foglalni, de nehéz harcok után meghagyták a délafrikai bur köztársaságokat: Transzvált és Oránzt. Két év előtt újra nekifogott az angol terjeszkedés, hogy az utjában álló burokat legigazza, országukat angol gyarmattá tegye, hanem azt nem egykönnyen vihette keresztül.

A világ népei, mikor hallották a kis bur nemzet harczát az óriás angollal, szinte sajnálkozva beszéltek a háboru előtt, mert hiszen úgy állitható össze a két nemzet erejének képlete, mintha a kis egér meg az oroszán állana ki a küzdőterre. Magok az angolok is azt hitték szentül, hogy csak megjelenésüktől, a sokaság láttára meghódol a bur nemzet. De csalódtak! Nem is egyszer, hanem a két esztendő óta szakadatlanul folyó harcok alatt csalódtak minden újabb harcz után. Háromszázötvenezer harczost vitt Anglia a harczterre és az a pénz egész vonatot terhelne meg, amelyet ezideig elköltött a háborura, hanem annélkül, hogy csak reménye is lehetne a győzelemre.

Ezideig szakadatlanul hazudtak az angol táviratok. Eltagadták a veszteségeket, de a titok nem maradhatott meg, már csak azért sem, hogy két év alatt a táviratok több bur elvesztét jelentették, mint a mennyi valójában él. Már pedig tíz emberből huszonötöt megölni nem lehet, csak tízet. Így az angol jelentéseket régóta mosolyogva fogadják világszerte, ami a nagy nemzetre szégyen. De ennél sokkal nagyobb baj az, hogy a háborut befejezni nem képesek dicsőséggel, sőt azokkal a békeföltételekkel sem, amelyeket ők szabtak a burok elé.

A burok győzelmei olyan helyzetet teremtettek Délafrikában, hogy az egész világ figyelmét felkeltették. A szabadság szent érzete erőt adott ennek a népnek, hogy az emberi szent jogokat dicsőségesen megvédelmezhessek. Bár sokat szenvedtek az aránytalan nagy ellenségtől, mert az angol katonák nem művelt emberek, hanem vadak módjára pusztítottak. Elégették a bur tanyákat, elrabolták a vagyont, tönkre tették a terméseket és a nőket és gyermekeket sem kímélték aljas bosszuvágyaikban. Olyan sötét bélyeg ez az angol nemzeten, melyet századok sem feledtetnek el és most már határozottan bizonyos forrásokból tudjuk, azaz tudja az egész világ e tetteket.

A sanyargatott bur nemzet elküldötte fiait a művelt országokba, hogy e gyalázatos üzemekről panaszt tegyenek, hogy felkeltsék a rokonszenvet. *Budapestre is eljöttek a bur küldöttek, hogy a magyar nemzet szívének vonalmát megnyerjék.* De nálunk nem került fáradságba a hódítás. A magyar mindenkor szabadságáért küzdött s így testvérként üdvözölte a bur küldötteket. Magyarország a délafrikai háboru kiütése óta szívvel-lélekkel a burokkal érzett és ez nem is lehet másképpen. A burok szabadságharcza sokban a hasonlít a magyar nemzet szabadságharczához. Ugy elvannak hagyatva, mint a magyar volt. Nincs egyetlen nép, a mely segílyt nyújtson, nincs testvérnemzet, amely óriási küzdelmeiben, szenvedéseiben gyámolítsa. Az érzés megvan mindenfelé, de a harczter oly messze esik, hogy segílyt nyújtani nem lehet.

Különben is De Wett, a bur nemzet küldöttje kijelentette, hogy nem fegyveres támogatásért jött, hanem csupán azért, hogy a való igazságot elmondja, hogy a sziveket megnyerje a burok szabadságharczának eszméjéhez: és ezt teljes mértékben megtalálta Magyarország fővárosában. Királyok, császárok nem találnak nagyobb szerű, népesebb fogadtatást, mint a szabadságért harczoló bur nemzet követői *De Wett János* és *Wallentin* dr. bur parancsnokok. A szent szabadság dicső eszméjéhez méltó volt a lelkesülés Magyarország fővárosában. Az igaz érzelem nyilvánult mindenfelé a bur küldöttek előtt, kiket valóban elragadott a magyarok szabadságszeretete, lelkesülése. Ugy a fogadtatásról, mint az ünnepek lefolyásáról és bucsuzásról lapunk más helyén adunk tudósítást, itt pedig azzal végezzük, hogy a szabadságért harczoló derék burokat segítse az Isten! *P. T.*

Kossuth-szobor Monoron.

Szép ünnepe volt vasárnap Monor városának, leleplezték Kossuth Lajos szobrát, amelyet a város és a környék népe emelt a nagy idők vezető emberének örök emlékeül. Ott áll most a szobor hófehér márvány oszlopon, koszoruk virágának fölszálló illatában, feje köré a diadalmasan letűző nyári nap sugárözöne odavarázsolja a glóriát, amelylyel a szabad magyar nép millióinak szive már félszázad óta körülfonta emlékét. A leleplező ünnepen ott volt az egész város népe és számos deputáció, a melyeknek mindegyike diszes koszorut hozott a szoborra.

A korán kelő júniusi nap már ünnepi diszben találta Monort. A középületeken is csaknem minden lakóházon nemzetiszín zászló lengett. A vasutnál valóságos kocsitábor élén kétszázötven főnyi diszes bandérium sorakozott, hogy üdvözölje a fővárosból és a környékéről meghívott vendégeket. A vendégek

kevéssel tíz óra előtt jöttek meg. Köztük voltak Kossuth Ferencz, Lukács Gyula, Barabás Béla, Kolozsvári Kiss István, országgyűlési képviselők, Pósa Lajos, és még sokan. Kossuth Ferenczet Borzsák Benő tanító üdvözölte. Kossuth köszönetet mondott, mire a nép sorfala közt a vendégek és az ünnep többi résztvevőjének kíséretében a kaszinóba hajtottak. Az ünnep délelőtt tizenegy órakor kezdődött. A szobor körül tengernyi ünneplőbe öltözött nép szorongott. Az ünnepet a monori daloskör éneke után Balla Lajos református lelkész, a szoborbizottság elnöke nyitotta meg, aki elmondotta a szobor történetét. A világ megvátójának, ugymond, kereszt-fákat emelnek, miért ne állítanának szobrot a polgári szabadság megváltójának? Főlemlítette ekkor a fővárost is, mint amely késik a Kossuth-szobor fölállításával. A lelkész beszéde után az ünnepi szónok, Lukács Gyula országgyűlési képviselő, mondott emlékbeszédet Kossuth Lajosról és e beszéd közben lehullt a lepel a szoborról. A daloskör a Szentelt hantok... ezimű dalba fogott, a melynek végével Kossuth Ferencz köszönetet mondott a szobor megteremtőinek, a népnek és a bizottságnak egyaránt. E beszéd után Pósa Lajos elszavalta alkalmi versét, a mely mély hatással volt a jelenlevőkre.

Az összegyűlt nép megéltjezte Pósa Lajost, majd a daloskörrel együtt elénekelte a Kossuth-nótát. Majd Hupperth Gyula ügyvéd átadta a szobrot Monor község hatóságának. A bronz mellszobor, mely Gerenday Béla akadémiai szobrász alkotása, a város főterén vasrácsesal körített kert közepén áll s élete delén örökíti meg Kossuth Lajost. Az ünnepség után a küldöttségek egytől-egyig megkoszorúzták a szobrot. Az ünnepség után lakoma volt, amelyen számos fölköszöntőt mondtak.

Bányamunkások forrongása.

A resiczai, aninai és steierlaci bányatelepeken ismét forroganak a bányamunkások. Nehány évvel ezelőtti véres sztrájk ismétlődése ez, midőn munkabérük leszállítása miatt hagyták abba a munkát; akkoriban sikerült nekik az igazgatóságot követeléseik némi részben való teljesítésére bírni s most újabb erővel fogtak hozzá a sztrájkhoz. Az a híre, hogy mintegy 10 ezer ember hagyta abba a munkát s úgy a délmagyarországi esendőség, mint több század katonaság van kivezényelve, hogy a forrongást megakadályozza.

A munkások főként a bárczarendszer megszü-

netését követelik, melyet az igazgatóság teljesíteni nem hajlandó.

A vadregényes hegyektől övezett Resicza vidékén napok óta szünetel a munka, az óriási műhelyekben esend van, a munkásokat föltűzött szuronyu esendörök váltják föl, kik éjjel-nappal czirkálnak az utakon. Katonaság is őrzi a vidék nyugalma, a lugosi 29-ik gyalogezred egy hadiszázada élestöltésű fegyverrel tartja fenn a rendet. A munkások a város melletti Józsa-ligetben táboroznak s Eberhardt fő-tisztartó, kit szintén esendörök őríznek, szóba sem akar velük állani, hogy követeléseiket teljesítse.

A munkások által fölállított követelések legfontosabbja, hogy szüntesse meg a tisztartó a bárczarendszert, mely abból áll, hogy reggel 6 órakor a munkába lépéskor egy bárczát kapnak, melyet bedobnak a műhelyekben levő szekrényben s este 6 órakor ismét visszakapják. Ezt úgy hajlandók a munkások elfogadni, ha tíz órasi munkaidőt hoz be a tisztartóság, mely kijelentette, hogy ezt a követelést semmi áron nem teljesíti. Junius 17-ikéig a munkába állásra időt adott az igazgatóság a forrongó munkásoknak. Aki ezidőre munkába nem áll, elbocsájtottnak tekintetik.

Ugy hallatszik, hogy a kereskedelemügyi miniszter is érdeklődik a munkások e mozgalma iránt, mely egykönnyen véres kimenetelűvé válhatik.

Bur parancsnokok Budapesten.

Hetek óta készült a székesfővárosi bur-bizottság, hogy a bur-küldötteket minél nagyszabású fogadtatásban részesítse, kik pénteken este érkeztek a fővárosba. A pályaudvartól a szállodáig emberember hátán állott a különben is tágas kerepesi-uton. Hanem egy kis félreértés miatt a burok nem a központi, hanem a nyugati pályaházhoz érkeztek. Ezen aztán úgy segítettek, hogy végigkocsikáztatták a megkésített burokat az utczákon, hol a lelkesedés leirhatatlan nagyságában nyilvánult.

De Wett János és Wallentin dr. bur parancsnokok meghatottan gyönyörködtek az éljenzésben, mely a főváros utczáin végig hullámozott. A fiatal De Wett — ki a híres angolverő De Wett tábornok unokaöccse — a kalapját föl sem tette, hanem szüntelen integetett az üdvözlők felé.

Szombaton a Petőfi szobrát koszorúzták meg a burok, óriási sokaság jelenlétében.

Az ünnepség De Wett János beszédével kezdődött. A fiatalember érczes hangon hollandus beszédet mondott, aztán nagy babérkoszorút tett le a szobor talapzatára. A piros-fehér-kék szalagon ez a



ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utca 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

Arjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE.

fölrás van: «A hazájuk szabadságáért küzdő burok — a szabadság lánglelkű bajnokának».

Szalay Károly dr., református főgimnáziumi tanár magyar nyelven tolmácsolta De Wett beszédét. De Wettnek, — ugymond, — végtelen öröme szól, hogy koszorut helyezhet annak a lánglelkű harcosnak a szobrára, a ki szintén úgy küzdött hazájának szabadságáért, mint ott messze Dél-Afrikában a hazáját és szabadságát szerető bur-köztársaság. Boldog, hogy a magyarok olyan nagy érdeklődéssel viseltetnek irántuk. Kéri a magyarokat, tartsák meg szimpátiájukat minden esetben: akár jó, akár balsorsban fog végződni harcuk. Egykor talán majd a magyarok is aképpen helyezhetnek koszorut Krüger szobrára, mint ma ők Petőfiére.

Másnap a *Kossuth* sirjához mentek ki a Kerespesi-temetőbe és gyönyörű beszéd kíséretében megkoszorúzták a magyar nemzet legdrágább sirhalmát. A bur nemzet küldöttjei hétfőn utaztak el. A magyarok vendégszeretét csodálva tapasztalhatták, és a miért jöttek: »a rokonszenvet sehol a világon nem látták fel igazabb megnyilatkozásban, mint nálunk — a magyaroknál».

Bankóhamisító-banda a törvény előtt.

Megírtuk annak idején, hogy miként leplezte le a budapesti rendőrség a Takács-féle bankó gyártó bandát.

Takács Zoltán dr., az egykor sokat emlegetett fiatal ügyvéd 1898. januárban hagyta el a gyűjtőfogházat, a hova 3 esztendőre azért került, mert meglopta azt a tolvajt, a ki leszámítoló bankot könnyítette meg Takács tanácsára 30.000 forint erejéig. Az utczák egykori hőse lerázván magáról a fegyház porát, foglalkozás után nézett, de mindenütt süket fülekre talált. Felment Bécsbe is Kautz egykori tanárjához, aki az osztrák-magyar banknak főembere volt, de ez is üres hitegetéssel rázta le magáról. Hazatérve Baracsára, ahol szüleinél huzta meg magát, az a kellemetlenség érte, hogy a főszolgabíró esendőrokkal vezettette magas színe elé s a doktori cím jogtalan használata miatt száz forint pénzbüntetésre ítélte. Ez a méltatlan bánásmód módfelelt felháborította Takácsot, kapóra jött hát neki Csapó József megrögzött bankócsináló látogatása, akivel a balassa-gyarmati csillagbörtönben ette a rabkenyereket. A hajdani ezellatárs nem árult zsákban macskát s leplezetlenül elmondta, hogy a Nagy-Kunságban több dussgazdag emberrel, marhakupeczezel, gazdálkodóval beszélt, akik több ezer forintot hajlandók összeadni valami jóra való bankóprésre s ő — Takács Zoltán van kiszemelve arra, hogy a bandát összeverbuválja. Takács Zoltán felesapott s oly bámulatos ügyességgel és kitartással vezette a harmincznégy tagból álló bandát, hogy bámulatba ejtheti a szakértőt is. Beutazta a külföldet; elsajátította a fotografálás tudományát, s ő, akinek azelőtt olyan írása volt, mint a macskakaparás, olyan kitűnően megtanult rajzolni, hogy Szelevényen egy sötét tanyai parasztházban a legnagyobb könnyedséggel rajzolt a márványlapra egy százas bankjegyet. Legszebben folyt már a bankó fabrikálás, vékával lehetett már mérni a sok hamisítványt, mikor egy csekélyke bot-

lás a nyakát szegte. A hamis bankókat Mandl József budapesti vendéglős közvetítésével akarta forgalomba hozni, de ennek amint négy darab százas a zsebében volt, első dolga volt a rendőrségre szaladni s elárulni az országra szóló bankóhamisítást.

A banda 34 tagja közt van mindenféle iparág képviselve, mely a bankó gyártáshoz szükséges volt.

A budapesti büntető törvényszék e héten kezdte meg a bankóhamisító-banda fölött az ítélkezést. A tárgyalás elfog tartani egy hétiig, a mikor a fejükre mért ítéletet mi is közölni fogjuk.

Nem köteles fizetni.

Ismételten fordultak már hozzánk előfizetőink sorából azzal a panaszszal, hogy a bukott *Országos Kölesönös Biztosító Szövetkezet* a biztosítási díjutánfizetést per utján szándékozik behajtani. Ugy ezeknek, valamint az Országos Kölesönös Biztosító Szövetkezet többi tagjainak miheztartására közöljük, hogy a követelt utánfizetést egyszerűen tagadják meg, mert ahhoz a szövetkezetnek joga nincs, mert a m. kir. Kuria f. é. április hó 23-án 1522/900. szám alatt hozott határozatával az Orsz. Kölesönös Bizt. Szövetkezet erre irányuló igényét elutasította. A Kuria határozata a következő:

A kereskedelmi törvény 225. §-ának 7. pontja alapszabályi intézkedésnek tartja fenn azon módokat megállapítását, melyek szerint a szövetkezet vesztesége kiszámítandó és a szövetkezet tagjai közt felosztandó. Ennélfogva a szövetkezet szünetelt veszteségeinek utánfizetését tagjaitól csak akkor követelheti, ha alapszabályai a szövetkezeti tagnak a szövetkezet veszteségeiben való részesedésre vonatkozó utánfizetési kötelezettségét megállapítják. Az alapszabályoknak a szövetkezeti tagok felelősségének mérvét megállapító rendelkezése nem tekinthető a kereskedelmi törvény 225. szakasza 7. pontjának megfelelő oly intézkedésnek, mely a szövetkezeti tagoknak a szövetkezet veszteségeiért való felelősségét a szövetkezettel szemben megállapítaná.

Azért írjuk e sorokat nyílt válaszul, hogy minél többeknek hasznára legyen a nevezett intézettel való bajaiban.

A váci fegyház égése.

Veszedelemes és nagy riadalmat okozó tűz pusztított a múlt hétfőn. A tűz az országos fegyház asztalosműhelyében támadt s a Dunára szögellő nagy négyszögű sárga épületből csakhamar hatalmas lángnyelvek löveltek ki.

Roppant rémület támadt a városban, mert attól tartottak, hogy a tűz okozta zürzavart a fegyenczek arra használják föl, hogy megszökjenek.

A fegyházigazgató és a fegyházi hivatalnokok állítása szerint semmilyen képzett tűzoltócsapat sem dolgozott volna ügyesebben és nagyobb önfeláldozással, mint a váci fegyház nyolczszáz foglya. Mintha ragaszkodtak volna a sötét, komor épülethez, ahol büneiket levezeklik, valóságos halálmegvetéssel rohantak a lángok közé és a szivattyukhoz és minden erejük megfeszítésével végezték az oltási munkálatoikat. Segítségükre kivonultak a váci honvéd huszár-

ezred legénysége, a Saxlehner-gyár, a lemez gyár tüzoltósága, a tótfalusi tüzoltók és a városi tüzoltóság.

A veszedelmes tüzet, mely reggel 6 órakor támadt, nyolcz órára már sikerült elfojtani. A fegyház padlásán levő árukészületből ezer kosár és sok halinaruha elégett. A kár mintegy 50,000 frt. A tüzet valószínűleg valamelyik fenyítővel büntetett fegyenc gyújtotta.

SZÖVETKEZETI ÉLET.

Egy kis megszívlelni való.

A ki végighallgatta a fogyasztási szövetkezetek június 4-iki értekezletét, sokat tanulhatott. Nem csupán azok a kiváló előadások, melyekről már a multkoriban megemlékeztünk, voltak igazán maradandó becsüek, hanem az ezeket követő eszmecsere, melyben a vidéki szövetkezetek vezetői elmondták tapasztalataikat s bepillantást engedtek látni abba a barátságos műhelybe, a hol a nép jólétét kovácsolják s a minnek a neve: szövetkezet. Feljegyeztünk egyet-mást, többé-kevésbé megszívlelheti minden szövetkezeti tag.

Szóba került egyebek közt, hogy a központ — a *Hangya* — nem teljesíti kötelességét mindig pontosan; nem küldi idejére az árukat, a számlákat, néha nem is jó, megfelelő portékát küld. A *Hangya* nagyérdemű elnökei és igazgatósága nyomban megfelelt a felszólalásokra. Hogy az áruk nem érkeznek pontosan, ennek nem ő az oka, mert azok nagy része nem az ő raktárából kerül ki. Neki is úgy kell azokat összevásárolni. Ez pedig időbe kerül. Meg aztán a kereskedők és gyárosok legtöbbször nem valami jó barátja ám a szövetkezetnek. A hol csak lehet, borsot tör az orra alá. Így aztán megesis, hogy néha nem is küldenek megfelelő dolgot — sokszor a *Hangya* nem tudja őket kellően ellenőrizni. Ezen a dolgon csak úgy lehet segíteni, ha a vidéki szövetkezetek szívós kitartás, egy kis elnézéssel azon lesznek, hogy a központ minél erősebb, hatalmasabb legyen. Legyenek saját hatalmas raktárai, ugymint külföldön van ez, — akkor bajosan lesz ok a panasza.

Erdekes az is, amit egyik vidéki szövetkezet igazgatója a szövetkezetek italmérésére vonatkozólag mondott. Nagynehezen az ő szövetkezete is kapott italmérési engedélyt. Természetesen egyszeriben elpártolt mindenki a falu koresmárosától, mert első sorban a szövetkezet jóval olesóbb, másodsorban sokkalta jobb és nem hamisított italt mért. Egy-két hét múlva a koresmát akár be is lehetett volna esukni, igen ám csak hogy ezzel azt érték el, hogy a szövetkezeti bolt nézett úgy ki mint a koresma. Mindig lehetett benne kortyongató, dőzsölő gazduramékat látni. (Hijába no, a mi népünk koresma nélkül nem tud ellenni.) Mit volt mit tenni, a szövetkezet igazgatósága kimondotta, hogy jövőben falubeli ember nem ihatja meg a szövetkezet helyiségében az ott vásárolt italt. Más falubeli igen. A mi természetes is. Utas ember muszájból megy kores-

mába. Az Isten szabad ege alatt pláne télviz idején nem pihenhet.

Persze erre a rendeletre felzudult az egész falu, fenyegetőztek, hogy visszapártolnak a koresmáros-hoz. Hanem biz a fenyegetődzés nem használt, az igazgatóság keményen állta, amit kimondott. Nos és mi volt a vége a dolognak? Az, hogy ma már belényugodott mindenki. Az itókát, amit a szövetkezet kimér, otthon fogyasszák el, a minnek az a haszna, hogy néha-napján az egész háznép ihatik egy kis italt, míg eddig csak a gazduram eresztgett mindent le a torkán. Az átpártolásból pedig nem lett semmi, a mi egészen természetes. Csak nem bolond senki drágát és rosszat venni, mikor olesót és jót kaphat? A szövetkezet is megmaradt szövetkezetnek s nem lett belőle koresma.

Sok tanulságos dolgot mondtak el ezenkívül a hitelezésre is, de különösen a szövetkezeti boltkezelők s azok kiképzését illetőleg. Ezekről, de különösen az utóbbi kérdéstről a következő alkalommal majd bővebben írunk.

(Folyt. köv.)

Biztosítsunk tűz ellen. A csongrádi fogyasztási szövetkezetnek bolthelyisége — április hóban — tűzvész martaléka lett. Nemesak az épületben okozott a tűz jelentékeny kárt, hanem ezenkívül az árukészletet is nagyon megrongálta. Szerencsére a csongrádi szövetkezet biztosítva volt s amint értesülünk, a biztosító-társaság megtérítette minden kárát a szövetkezetnek. Ez esetből kifolyólag nem ajánlhatjuk eléggé szövetkezeteink figyelmébe, hogy ily véletlen balesetek és veszedelmekkel szemben legyenek előrelátók. Csekély évi díjért biztosíthatják magukat a netán bekövetkező csapás ellen. Melegben ajánljuk szövetkezetek figyelmébe a Magyar Gazdák Biztosító Szövetkezetét (Bpest. V., Thonetudvar). Ez a szövetkezet a biztosítás terén ki akarja küszöbölni azokat a káros visszaéléseket, a melyeknek levét maguk a biztosítottak iszszak leginkább meg. Fizetnek tulontul nagy díjakat, ami koránt sincs arányban azzal az anyagi előnnyel, amit a biztosítás nyújt. A Magyar Gazdák Biztosító Szövetkezete nem a nyereszkezdést tekinti főczéljának, hanem a kölcsönösség elvén alapulva azt akarja, hogy ha netán az évi mérleg alkalmával nyereség mutatkoznék, azt a biztosítottak között felosztja a biztosítás arányában. Azt hisszük ezek után, hogy a M. Gazdák Biztosító Szövetkezetét nem kell a szövetkezeteknek külön figyelmébe ajánlani, csupán arra kérjük a szövetkezeteket, hogy az esetleges tűzveszély ellen ne mulasszák a kellő előzetes óvintézkedéseket megtenni. A csongrádi példa legszebben beszél mindennél.

Oszták borászati szövetkezetek. Mialatt minálunk a borászati szövetkezetek tekintetében a haladás még meg lehetőszen lassu, az oszták ezen a téren is tulszárnyalnak bennünket. Ugyanis nem csupán helyi borászati szövetkezeteket alakítanak, hanem mint ujságjukban olvassuk, már Bécsben a Rothenthurmstrasse 19. szám alatt, továbbá a Práterben és a Mariahiffen kimérő helyiségeket is nyitottak. Hozzáteszi az ujság, hogy vidéki küldeményeket akár maga a szövetkezet, akár pedig az egyes tagok szívesen teljesítenek.

Polgártársak! Lépjetek be a gazdasági munkássegítő pénztárba! Belépési szándékokat adjátok tudtul mielőbb az előjáróságnak, hogy a központi igazgatóságnál bejelentsenek.

→ TÖRVÉNYKEZÉS. ←

A szerelem bolondja. Gaál Lajos erzsébetfalvi szabó két esztendeig udvarolt Horváth József lakatosmester leányának, Erzsébetnek. De nem csak ő rajongott a leányért, hódolt neki minden legény, de különösen Cserényi Béla tanító, aki persze kapósabb volt a mesterembereknél. Tudta ezt mindenki, csak maga Gaál Lajos nem sejtette, hogy más hódította meg a leány szívét s tavaly pünkösd napján megakarta kérni az Erzsike kezét. Akkor azonban elhatározott dolog volt, hogy Horváth Erzsébet a tanító felesége lesz. A leány kiméletes szóval tudatta ezt vele s Gaál lesújtva távozott. Bánatában elakarta magát emészteni s egy boltban revolvert vásárolt. Az eljegyzés után való nap, június hatodikán azzal az ürügygel, hogy gratulálni akar a menyasszonynak, beköszöntött Horváthékhoz. A leány barátságosan fogadta s maga mellé ültette régi udvarlóját.

— Elfogad-e tőlem valami ajándékot? kérdezte Gaál.

- Nem szabad már, nevetett a leány.
- Hát ezt a szál buzavirágot?
- Még azt sem.

Gaál erre hirtelen elővette revolverét s háromszor rálőtt a leányra, akinek az egyik golyó a mellébe furódott, aztán maga ellen fordította a fegyvert, de csak a tenyerét lőtte keresztül. Majd futásnak eredt s a Dunába akarta magát ölni, de elfogták. A pestvidéki törvényszék esküdtbírósa szándékos kísérleteért másfél évi börtönre ítélte. Semmiségi panaszát a legfelső bíróság harmadik büntető tanácsa Katona Béla dr. koronaügyész-helyettes vádja s Nagy Dezső dr. védelme után visszautasította.

Uzsorás. A hivatalos cégjegyzékben gummikérekgyártó gyanánt szerepel Mittelman Géza, a valóságban azonban uszorás, aki a könnyelmű gavallérok közt keresi az áldozatait. Most harmadéve megismerkedett Szendeffy Elemérrel, aki éppen akkor lépte át a nagykorúság törvényes határát s egyedüli örököse volt egy gazdag apának. Szendeffy szerette a vig életet s többet költött, mint a mennyi a budgetjéből tellett. Hogy a deficitet fődözze, Mittelman Gézához fordult kölcsönért. Ez apránként négyezer koronát adott a könnyelmű ifjunak, minden egyes kölcsönért munkadíj ezimen olyan összeget kötött ki magának, mely a törvényes kamat mértéket messze meghaladta. Ezért aztán vád alá helyezték. Mittelman ebben a szorongatott állapotában sietett kiegyezni a panaszossal. Elengedett neki a követeléséből ezer koronát s ennek fejében Szendeffy elállott a panasztól s bejelentette a törvényszéknek, hogy optikai csalódásnak esett áldozatul. Mittelman nem ötszáz, hanem csak öt perezentre adott neki kölcsön-

nöket. Kérte a törvényszéket, hogy szüntesse meg a becsületes Mittelman ellen az eljárást. A törvényszék átlátott a szítán, s a panaszos meghátrálása daczára vádhatározatot hozott. A főtárgyaláson, melyen Szabó bíró elnökölt, Szendeffy újra mindent elkövetett, hogy Mittelmann megmentse. Maga a vádlott pedig váltig azt hirdette, hogy ő merő barátságból adta Szendeffynek a kölcsönt. A törvényszék fölmentő ítéletet hozott.

→ MI UJSÁG? ←

Azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése május hó végével lejárt és akiknek mult számunkhoz utalványt mellékelünk, felkérjük, sziveskedjenek az előfizetést megújítani, mert addig ezen a számon kívül már több számot nem küldhetünk.

A „Független Ujság” kiadóhivatala.

Királyunk Csehországban. Ő Felsége a király e hónap 12-én utazott Csehországba, az osztrák miniszterelnök kíséretében. — Királyunk a cseh fővárosban, Prágában, már 10 év óta nem volt és így fogadására nagy előkészületeket tettek a csehek; a prágai császárnok örömeire diszbe öltözött a város s a polgármester cseh és német nyelven üdvözölte az ősz uralkodót, a ki örömét fejezte ki a fölött, hogy hű cseh népe között megjelenhetett.

A párisi világkiállítás statisztikája. A tavalyi párisi világkiállításról érdekes adatokat tettek mostanában közzé. Az adatok szerint pár száz híjján 51 millió ember látogatta meg a kiállítást, melynek napi kocsiforgalma százezer volt, úgy, hogy a párisi és környékbeli bérkocsisok bizvást meggazdagodhattak. Föltűnően alacsony volt a tolvajlások száma; 478 eset volt ilyen, s részeggel is mindössze csak 109-el volt dolga a rendőrségnek. Baleset 447 történt, halál pedig 16. A kiállításba rengeteg mennyiségű élelmiszert vittek; harmincznégy és fél millió kilogramm húst, 12 millió szárnyast, 15 millió halat és 186 millió tojást.

A vértanu árvája az árváknak. Batthyány Lajos gróf, a vértanu 48-diki miniszterelnök leánya: Batthyány Ilona, özv. Beniczky Gáborné Lea nevű kis leányát elveszítvén, örök emléket akar állítani neki s ezért ezinkotai gyönyörű kastélyából úgy intézkedett végrendeletében, hogy azt halála után árva-leány-intézetté alakítsák át. Az intézet ezime Lea-intézet lesz. Beniczky Gábor halála folytán az özvegy most még életében intézkedett a végrendelet megállapodásáról. A vértanu leánya Damjanich özvegyét, mint a Magyar Gazdasszonyok Egyesületének elnö-

két néhány hét előtt értesítette a nagybecsű aján-
dékrol. Az egyesület, hogy háláját kifejezze, kül-
döttséget menesztett a grófnőhöz, Damjanich özve-
gyével az élén. A küldöttség fölkereste Batthyány
Ilona grófnőt — most már mint az egyesület védő-
jét — ezinkotai magányában és tolmácsolta az egye-
sület köszönetét. A grófnő e szavakkal fogadta a vér-
tanu özvegyét:

Boldog vagyok, hogy Damjanich özvegyét há-
zamban láthatom.

A cigaretta halottja. Máramaros-Szigetről írják:
Kövesliget községben a minap este Havelyuk Iván
parasztgazda a koresmában ült és cigarettázott,
a mikor belépett Szevics Alexa s így szólott:

— Hát te cigarettázol? Beh nagy ur vagy?

— Nem is bagódom, mint a sült paraszt! —
volt a felelet.

Erre Szevics mérgesen imigy fenyegetőzött:

— Ejh, Havelyuk Iván, te sem fogsz mindig
cigarettázni!

Nem is sokáig cigarettázott, mert Havelyukot
másnap a háza előtt halva találták. A vizsgálat so-
rán kitűnt, hogy Szevics ütötte agyon egy társá-
val. Mikor Szevicset kérdőre vonták, nyugodtan így
válaszolt:

— Miért gyalázta a bagómat!

Zivataros nyár. Lőcséről írják, hogy a város ha-
tára fölött nagy zivatar vonult végig e hó 5-dikén.
Mogyoró nagyságu jégeső hullott és a vetésekben
nagy kárt okozott, de a gyümölcsfélék is sokat
szenvedtek a jugverés pusztító hatása alatt, mert
nagy része lehullott. — Nagy-Beeskerekéről is írják,
hogy ott minap éjjel borzasztó vihar dühöngött,
nagy esővel. — Bártfán nagy felhőszakadás volt,
mely sok kárt tett a házakban és állatokban. Egy
pásztorfiu megfuladt az árban. Négy hid lerom-
bolódott.

Magyar nyelvű átirat Ausztriából. Olyan ritka ma-
dár ez ma még, hogy külön meg kell énekelnünk.
De ha a főváros hatósága következetes lesz abban
az elhatározásában, hogy a német nyelvű átiratokat
elintézés nélkül küldi vissza, akkor rövid időn meg-
érjük, hogy nem lesz ritkaság a külföldről érkező
magyar átirat. Az a magyar megkeresés, mely ezek-
nek az elmondására alkalmat ad, Nikolsburgból ér-
kezett néhány nap előtt a fővároshoz. Teljesen jó
magyarsággal van megfogalmazva s Budapestre és
nem Ofen-Pest-re van ezimezve.

Jégverés és felhőszakadás. A hét elején nagyon
sok helyen volt vihar és jégeső. Ártánd községben
felhőszakadás, Zimony környékén jégeső volt, mely
a gyümölcsfákban tett nagy kárt. Verseczen olyan
felhőszakadás volt a múlt kedden, hogy soha — mi-
óta a város főnnáll — olyan óriási viztorony nem
rohanta meg, mint most. — Sok házba betört a víz

s néhány helyen métermagasságig emelkedett. Az
egész verseczi határt leverte a jégeső.

Krüger apó könyve. A burok ősz elnökéről az a
hir járja, hogy most teljes visszavonultságban egy
könyv írásán dolgozik, mely leleplezéseket fog tar-
talmazni. Az ősz elnök le akarja rántani a leplet a
délafrikai háboru nem egy szereplő alakjáról, kik
kapzsiságból a *bur nép* tönkretételére egyesültek.

Nagy Milos szobra. Szerbia egyik nagyobb vá-
rosában a napokban fogják leleplezni az egyszerű
földmivészből szerb fejedelemmé lett nagy Milos em-
léksobrát. Szerbia nemzeti ünneppé avatja a le-
leplezést.

Sikkasztó falusi jegyző. Szita Sándor ráczmees-
kei jegyző ezelőtt három héttel főbirói engedélyvel
szabadságra ment, melynek leteltével nem jelentke-
zett s faluban. — Távolléte alatt feljelentették sik-
kasztás miatt s a megejtett vizsgálat során kitűnt,
hogy az Agrár-banktól, melynek megbízottja volt,
40,000 korona kölesönt vett föl, s azt a bank ügy-
feleinek nem adta át. — Szita több évig volt Ameri-
kában, s valószínű, hogy most is átvitorlázott a sik-
kasztott összeggel.

Az állatápolási és állatgyógyászati termelvényeket,
melyek a mi tulnyomóan földmivelő és állattenyésztő
országunkban oly nagy szükségletet és fogyasztási
ezikket képeznek, mindeddig külföldről szállították
hazánkba, s e révén is százezrek mentek ki tőlünk;
ujabb időben ezek már hazai készítésben és a kül-
földit felülhaladó jó minőségben, de jutányosabb ára-
kon kaphatók *Jenes Vilmos* gyógyszerárában, Buda-
pest, II., Szénatér.

Őszinte elismeréssel kell adózni *Jenes Vilmos*
gyógyszerésznek, hogy az állategészség és állat-
tenyésztés emelése érdekében feladatává tette az
állatgyógyászati cikkek készítését s azok jutányo-
sabb áraival nagyobb elterjedésüket és közhasznu
kihatásaikat elősegítse.

■ Mezőgazdák figyelmébe! ■

Elismert kitünő hazai gyártmány!
1600 gőzcséplőkészlet ü z e m b e n !

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek ≡

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.
MAGÁN JÁRÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szaktávágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni,
készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjogyzék kívánatra díjmentesen küldeték.

Malmberendezésekre költésgróttának ingron!

Malmberendezésekre költésgróttának ingron!

GAZDASÁGI DOLGOK.

A tehenek igazása.

(Képpel).

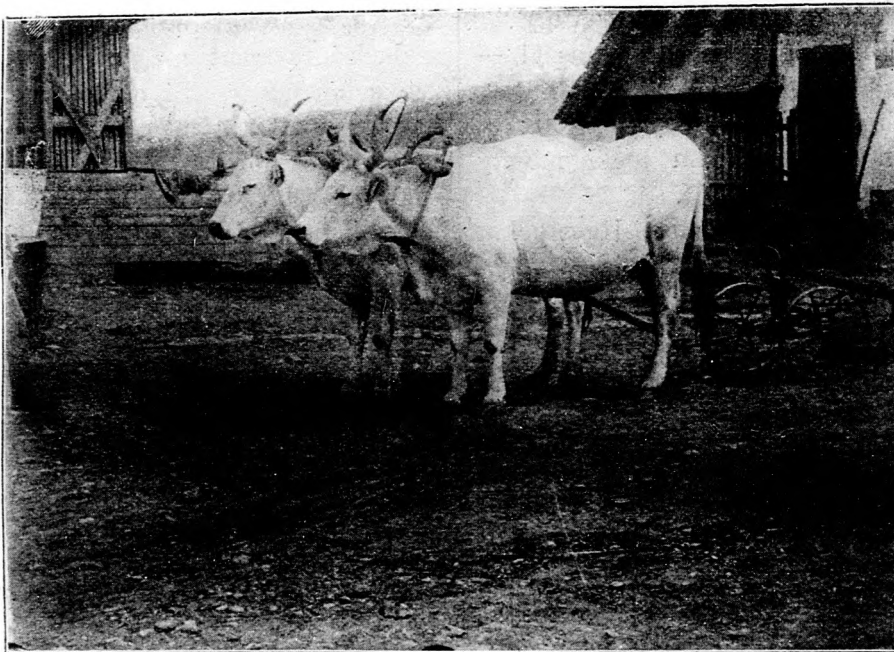
Meggyökeresett nézete az a magyar embernek, hogy tehene jó tejelő csak az esetben lehet, ha istállón áll és semmi, vagy csak nagyon kevés mozgást végez. Ezért azután sok gazdaságban a tehen csak nagy ritkán, vagy akkor kerül ki az istállóból, a mikor a vágóhídra viszik. Nagyon rossz eljárás ez, különösen rossz kis gazdaságokban, a hol a jószág-

gal ép úgy, mint mindennel azon kell lennünk, hogy teljesen kihasználjuk. A mai gazdálkodási viszonyok mellett a gazda csak így érheti el gazdálkodásával valamit. Azután meg tudni való dolog az, hogy a folytonosan az istállóban tartott tehenek szervezete ellazul, el-lentállósága a betegségekkel szemben csökken. A kevés, nem túl nagy

megerőltetéssel járó mozgás a tej mennyiségét sem apasztja, sőt annak vajtartalom mennyiségét még fokozza is.

Számos kísérletből kitűnt ez s nézzük csak Németországot, milyen nehéz munkákra használják ott a pinzgauit, a simmenthali, sőt még a lapály marhát is. Nálunk ha Erdély hegyes-völgyes vidékeit, a Maros vagy Kisküküllő mentét bejárjuk, gyönyörű szép festalkattal bíró teheneket láthatunk, a melyek kiállják a versenyt hazai gyengébb fajta ökreinkkel is. S mi teszi őket olyanokká: az igazás. Ott a kis, de még a jobb módu gazda tehenekkel szántatja eléggé kötött talaját, sőt jól megrakott trágyás szekereit is ezekkel vontatja a gyakran nem csekély magasságban fekvő földjeire. S dacára ennek, este vagy reggel fejéskor jó nagy roeska tejet fejnek attól a tehéntől, (megad naponta 5—6 litert) egész napi igazás után is. S milyen az a tej! esupa zsir.

Azért tehát nem lehet eléggé ajánlani a kisgazdáknak azt, hogy teheneikkel dolgoztassanak.



A tehenek igazása.

Többet, vagy kevesebbet, de mindenesetre szoktasák munkára, mert az olyan tehen, a mely mozog, jobban eszik, egészségesebb, erőteljesebb, szebb borjut ves a mellett, hogy elegendőt tejel, az igazással megkönnyíti a gazda számításait. Igába a magyar-erdélyi faj a legjobb, de mint már e lapok hasábjain is többször el volt mondva, a bonyhádi, a pinzgauit, sőt a simmenthali is használható. Mai képünk egy erdélyi-magyar tehen igazás fogatot mutat be, a mely a héjjasfalvi mintagazdaság eke elé fogott teheneit ábrázolja.

A luczernáról.

Rendes körülmények közt, hazánk legtöbb gazdaságában, mint takarmánynövény a luczerna az első helyet foglalja el s kivált gondos kezelés és ápolás mellett valódi áldást képez. Mindamellett még mai időben is találhatunk oly gazdaságokat, ahol nevezett növényre még kevés gondot fordítanak s a vetés után szükség-lendő ápolását elmulasztják.

Pedig ezen növény igenis megérdemli a kellő ápolást, mert csak ez esetben várható

a 3—4-szeri kaszálás, melynek mennyisége száraz állapotban nem kevesebb, mint 80—90 mmázsára rug k.-holdanként.

Az éppen közölt adatokból kitűnik, hogy a luczerna bőtermő növény s értékét az is növeli, hogy egyuttal tápláló takarmányt ad.

Nem tartom helyesnek a luczernát későn letakaruló védőnövényvel, amint az sok helyen szokás, tavasszal zab, árpa, sőt búzával vetni.

Nem helyeslem pedig azért, mert a sűrű védőnövény közt a luczerna nem képes bokrosodni s így sinlődik, sőt a fojtott levegő is nyomja. A védőnövény letakarítása után pedig, mint a szabad levegőhöz és naphoz nem szokott növény, könnyen elpörkölődik, elfonnyad s csak az ősz végén ad talán egy kisebb kaszálást, de már ebben is a gyomok sátorukat felverték; továbbá még azért sem helyeslem a luczerna tavaszi vetését, mert nem ritka eset, hogy annakidején a tavaszi időjárás hátráltatja a gazdát s későn vetve, egész fáradsága hiábavaló lesz.

Gyakorlatomban legjobbnak bizonyult a luczerna őszi vetése úgy homokosabb, lazább, mint kötöttebb természetű talajokon.

A vetés augusztus hó 20. táján egész szeptem-

ARATÁS KOR.



Estefelé.

Estefelé alkonyodik,
Szárnya kel a szélnek,
Az aratás félbe marad,
Rendre haza térnek.
A sokaságból kiválva,
Valamivel hátrább
Egy ifja megszülit egy
Arató leánykát.

Bohó fiu nosza, rajta!
Ne légy olyan gyáva,
Ha nincs szavad ne lógasd a
Karodat hiába.
A derekát megöleljed,
Csókold meg az ajkát.
Nem lát senki, s a hold is csak
Félszemmel tekint rád.

Kisfalvi Ferencz.



V. HATHEFEL.

ber elejéig történhet a korán lekerülő takarmány féleségekkel pl. rozsossal; a vetés őszen kedvező időjárás mellett s jól trágyázott és előkészített földön meg lehet a luczernát kaszálatni; a reá következő évben pedig biztos 2—3 kaszálást ad. Az őszi és tavaszi korai kaszálással a benne fellépő gyomokat eltávolítottam s luczernásom, a gyomtól mentes és rendesen hibátlan kelésű lett.

Mint évelő növény a luczerna rendesen több évig szokott egy helyen megmaradni; azonban a gazda törekvése az leendő, hogy gyomtól mentesen és teljes sűrűségben megtarthassa. Azt kellő fogasolással legjobban elérheti. Fogasolhatunk őszzsel is, de tavasszal ez mulhatlanul szükséges, mert a gyomokat és a mohát (mely a luczerna növést gátolja) tönkreteszti, de aközben a luczernatörök koronáit is megsérti.

A netalán mutatkozó hiányos foltokat luczernamaggal kell beszórni, ami szintén őszzsel vihető véghez, amennyiben kis gereblyével a magot földbe takarjuk; ennek elmulasztása esetén a gyomnövényeknek alkalmuk nyílik elszaporodni.

A tél beállta előtt, de csak akkor, ha a föld annyira fagyos, hogy a szekérkerék nyomokat nem hágy hátra, ajánlatos a luczernát lótrágyával megtrágyázni, arra azonban a gazdának figyelnie kell, hogy az vastagon vagy esomókban ne maradjon, mert ennek következtében a luczerna kipállana és kivesszne; tavasszal, miután a téli nedvesség a trágya erejét a földbe lugoza, az idő kiengedtével a fenmaradt szálas trágyát össze kell takarítani s onnan eltávolítani, hogy a takarmánnyal össze ne vegyüljön.

A higitott trágyalevet a luczerna igen meghálálja, a komposztrágyák is eléggé fejlesztik a luczernások termését.

Végül, ami a luczerna letakarítását illeti, sok gazda a luczernát a virágzás elmúltával vágatja le, azon hiszben lévén, hogy luczernája majd száraz állapotban mennyiségileg nem apad el. Az igaz, de apad minőségileg s a mit a vámnál megtakarít, a réven elveszti. A luczernát, ha csak az idő meg nem akadályoz, virágzása idején vágatom le.

Ha lekaszálás után tartós esőzések állanak be, olyankor ajánlatos a luczernát bezsombolyázni s nem veszni engedni.

Sok helyen a luczernásokat legeltetni szokás; ez helytelen eljárás, mert a lelegeltetett területen a luczerna kivész.

Ha esetleg a malaczkokat óhajtjuk luczernával tápláltatni, akkor a táblának egy részét felparcellázzuk úgy, hogy egy-egy parcella 7—8 napig tartson s míg az egyiket fogyasztatjuk, addig a másikon a luczerna kifejlődik s így mindég friss luczernát adhatunk, anélkül, hogy a nehezen beállítható luczernásainkat legeltetés által rongáltatnánk.

Osztróvác György.

Magyar Thomas-salak. Gazdaközönségünknek most kedvező alkalma nyílik olesó és jó Thomas-salakhoz jutni. A műtrágyaiparban jól ismert budapesti Sători-cégnek (IX. Dandár-utca 25.) sikerült egy bizonyos mennyiségű magas foszforsavtartalommal bíró Thomas-salakot magának biztosítani és ezt kitünő őrlésben bocsátja a gazdaközönség rendelkezésére. Minthogy azonban a mennyiség nem túl nagy, jó lesz, ha a gazda idejében lát annak lefoglalásához, nehogy ezt a kedvező alkalmat elmulasztja.



»Ki mint vet, úgy arat«

— Elbeszélés a székely népéletből. —

Írta: **Kritsa Róza.**

I.

Burján Erzsi olyan szép leány volt, hogy ritkította párját Gyergyó-Kilyentfályn. Telt idomai, gömbölyü piros arca és ragyogó sötétkék szemei



KRITSA RÓZA, íróő.

megrészegítették a legényeket. Bomlottak is érte, de Erzsi csak úgy félvállról beszélt velök, mert amilyen szép, olyan rátartós volt.

Mikor magára vette ünneplő ruháját: a piros esikobő szoknyát, hófehér bő ujju gyolesingén a kék lájbi-val s vastag fonatu hosszú arany hajában széles rózsaszín pántlikával, úgy nézett ki, hogy a falubeli leányok irigykedve tekinttek reá. S míg a

templomig ért, hallotta amint szőlják-szapulják őt. — Mint elbizta magát, milyen kevély, alig szól hozzánk, pedig az apja csak szegény gazdaember s Erzsni kívül még két leány s három fiu van a háznál.

Erzsi nem vette számba a leányok haragját; tudta jól, hogy többet ér ő mindegyiknél. Hiszen ha hetivásárok alkalmával a közelfekvő Gyergyó-Szent-Miklósra ment, hogy egyet-mást: majorságot (szárnyas), vaját, tojást, veteményt eladjon s a kapott pénzből az üzletekben, a házhoz szükséges ezikkeket bevásárolja, az urak szeme is megakadt rajta. Hallott is annyi dicséretet, hogy csak úgy irult-pirult. Sok urfi mondotta már neki, hogy ő nem földmivelő emberhez való; olyan derék szép leányból még tekintetes asszony is lehet.

Szülői azonban nem így gondolkoztak és addig oktatták s úgy az eszéhez beszéltek, míg végre Erzsi is jó szemmel kezdte nézni a házukhoz járogató Kémenes Pistát, a falu legmódosabb gazdájának, a szomszédjukban lakó: Kémenes Ferencznek nagyobik fiát, aki erősen megszerette Erzsit s alig várta hogy a magáénak mondhassa.

A Pista szülői megvoltak elégedve fiok válaszlásával, mert Erzsi nagyon dolgozó leány volt. Látták akárhányszor a mezei munkánál is, hogy kettő sem végez annyit, mint Erzsi.

Farsang végén a jegyváltás is megtörtént, a Gyergyó vidékén, a székely nép között szokásos módon: horgolt esipkés fehér kézbelik (zsebkendő) kicserélése által.

A szülők, mindkét részről, abban állapodtak meg, hogy Isten segédelmével majd aratás után megülük a lakodalmat; addig Erzsi is megkészítheti a perneforiumot (kelengye).

Am a szülők tervét meghiusította a sorozó-bizottság. Többed magával, a jól megtermett, derék Kémenes Pista is be lett sorozva katonának. S amint Szent-Miklósról haza tértek a katonának felesküdt legények, hárman-négyen összefogózva, karjaikkal egymás vállán végig mentek a faluban, szívök keservét dalban öntötték ki:

»Nem vétettem soha, hazám falujának
Mégis besoroztak engem katonának!
El kell mennem három hosszú esztendőre
Édes rózsám ügyelj jól a jegykendőre!!!«

A bus nóta hallatára, a falu népe kigyúlt az utczára s mintegy visszhang képpen a könnyező anyák ajkairól is felzokogott a dal:

»Édes anya felneveli a fiát
Azt sem tudja, ki veszi majd a hasznát
Elviszik őt katonának messzire,
A hazának van reája szüksége.«

Fél év múlva, midőn már a szántóföldek letarolva váltak, egy októberi szép őszi reggelen Kilyenfalván szekerek zörgése tette zajossá a falu esendjét. A katonának besorozott legények indultak utnak a faluban, bus nótákra fakadtak. Elkeseredésök a tetőpontra hágott, midőn ezt énekelték:

»El kell a babámtól válnom
S talán soha meg sem látom.
Ha esatába hí a szózat
Ott lehetem haláloamat!«

Egyik-másik szekeren leányok is ültek, hogy mátkájukat elkísérjék a határ széléig. S mikor a falu végéhez közeledtek, együtt énekelték kedveseikkel:

»Ne légy hűtlen, ne szeress mást.
Én mindig hű leszek hozzád.
Három esztendő múlva majd
Megüljük a lakodalmat.«

A vetéskapunál megállottak és leszállva a szekerekről, sirva búcsuztak el egymástól a szerető párok. A legények kedveseiknek lelkükre kötötték, hogy hűségesen várják vissza őket: ne ügyeljenek senki fiára.

Kémenes Pista, amint átölelte Erzsit, így szólott hozzá:

— Erzsi lelkem! légy mindig hűséges szívvel irántam s őrizd meg becsületesen a jegykendőt!... Eltelik valahogy a három esztendő s mihelyt a jó Isten haza segít, azonnal elmegyünk a paphoz, hogy összeadjon minket. Azután csak ásó s kapa választ el egymástól. Nem fogod megbánni hűségedet, mert nálam jó dolgod lesz: Isten kegyelméből lesz mit aprítani a tejbe!

Erzsi fogadkozott, hogy megőrizi tisztán a jegykendőt: hűséges lesz Pistához.

Forró esokok s könnyhullatások között váltak el a legények kedveseiktől

A leányok mindaddig a vetéskapunál maradtak, míg láthatták távozó kedveseiket, kik újra hangoztatták bus nótaikat.

(Folyt. köv.)



KIS-SZEKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. —

(25. Folytatás.)

Írta: **Péterfi Tamás.**

A Bárdyné által készített röppentyüket szintén fölállították a kastély kertjében, mely a falu felől volt és bizonyosan itt tartották lehetségesnek az első támadást.

Egyik fától a másikig vala kifeszítve majdnem a hóval egy irányban a gyújtó sodrony huzat, mely meghuzása által tüzet adott a röppentyűknek. A készítmények mind a falu felé és a kastélytól eltérő irányba voltak irányítva, hogy a tüzkigyók, tüzes szikraesoportok arra repüljenek le a fákról.

Igy szőtték meg a védőhálót szálankint és a kastélyhoz közelebb mindsűrűbben valának lerakva. A kastély pókhálózat alakjában teljesen körül volt véve. Míg a két nő odajárt serény kezekkel a hálót fenni, a röppentyüket fölállítani, azalatt Bárdy a fegyvereket töltötte meg és a kis leányára, Ilonkára vigyázott, aki okos szavaival szüntelen ostromolta a papát.

Amint alkonyodni kezdett, zaj hallatszott a falu felől.

Jöttek az oláhok! . . .

Hiába intette őket esendességre Hárhulla Péter, a vad nép nem ismert határt borzasztó vérszomjában.

Flóra mindig az apja mellett mozgott. Biztatására előbb a malomházat rohanták meg, hogy az ott elrejtett fegyvereket kézhez kerítsék.

A szitkolózások, a káromkodások már egészen közel hallatszottak a malomházhoz, mikor Eszter belül felgyújtotta a malomház közepére rakott máglyát, aztán a kis pallón át menekült a malomból. A robbanó anyagot úgy alkalmazta, hogy az a bezárt ajtók feltörésekor beleessék a fölhalmozott tüzrakásba.

Nem félt, nem remegett. Az a tudat, hogy a halál több, mint bizonyos: erőt adott neki, sőt a bosszu megedzette tettekre kész karjait. Ha pusztulni kell, ne ingyenbe legyen a halála! Fizesse meg egynehány lázadó.

A lázadók táborától csak a patak választotta el. Itt a malom felől a legsűrűbb vala a hálózat. Nem is indult a kastélynak, hanem a patakparton a fűzések között fölsietett a hidig.

Itt közel sem félt a lázadóktól. Egy különös bizalom szállt szívébe. Bizott Istenben és annak a fölzállított baromesordának a vakságában.

Eszter a hid felé közelgett a patakon innen, a lármás lázadók a malom felé haladtak a patakon túl. A csapat élén haladó Flóra szívét már-már kétség szállotta meg, mikor egészen közel érkeztek a malomházhoz és az mégsem gyult ki. Magában szepegeve számlálta a perezeket, de amint közelebb érkezett, annál inkább biztatta a lármázókat, hogy nagyobb zajt üssenek. Hátha Eszter nem hallja meg közeledésüket.

— Mit akarsz? — kérdezte magában a „flore mundra“, hiszen, ha ezt is magamnak kell felgyujtanom, úgy elveszek . . . és mégis meg fogom tenni a rablás zavara alatt.

Kődobásnyira voltak a malomtól.

Hárhulla Péter szétbocsájtotta bizalmasabb embereit, kik az alvezérségi szerepet vitték a felkelők között. Meghagyta, hogy minden oldalról körül-

vegyék a malomházat, nehogy elmeneküljön az az egy kutya magyar.

Mint a méhek a méhkaszt, úgy dongták egyszerre körül a malomházat minden oldalról. Az ajtók bezárva, betámasztva valának, ami megakasztotta a berohanást.

Flóra a patak mentén letekintett . . . a vizen átvezető széles borona el volt véve! . . . Nagyot sóhajtott, szinte megkönnyebbült az aggodalmaktól. Eszter már végzett a malomházzal . . .

A szép leány volt az első, aki biztatólag, bátorítólag kiáltott a támadók között.

— Hurrá! hurrá! — tüzelte a lázadókat a „flore mundra”.

— Hurrá! hurrá! — zugott föl háromszáz torokból egyszerre.

Megrohanták az épületet. Fejszékkel, botokkal bevették az ajtókat. Rövid volt a tusa, mert hiszen az épületben ellenállóra nem találtak, csupán az élettelen anyagot, az épületet rombolták abban a reményben, hogy a molnár családnak még életben levő két tagját ott találják.

(Folyt. köv.)



Betűtalány.

Szék $\frac{\text{pad}}{a}$ Szék

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő június hó 23.

A „Független Ujság” 23. számában közölt talány megfejtése

Nagyon fáj.

Helyesen fejtették meg: Biró Rózsika, Balazsovits Mariska, Fekete Mariska, N. Rau Mihály, Bakonyi István, Siklós József, Balog József.

A sorshuzásnál Fekete Mariska neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalom díj gyanánt Jókai Mór „Szép Mikhál” című regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

A. J. urnak, Pásztó. A marhatök palántát egészen jól lehet átültetni, ha arra ügyelünk, hogy a palánták gyökeréről a föld a kiemeléskor mind le ne hulljon és ha az ültetés után a palántákat jól megöntözzük. Esős meleg időjárásnál a megeredés a legbiztosabb. — **B. S.** urnak. Gyümölcsösben luczernát termelni soha sem lesz ezélszerű, mert a luczerna gyökereivel a mélyebb rétegekbe hatol és úgy a táplálékot, mint a vizet a gyümölcsfák gyökereitől elvonja. — **G. J.** urnak P.-Szt-Iván. A tarlórépa legjobban a homokosabb talajakon terem meg. Vetése május—júniusban, valamely más nyár derekán lekerülő növény vagy gabonaféle lekerülése után történik, mivelése olyan mint a takarmányrépáé 400 □-ölnyi területre 4—5 kgr. vetőmag szükséges. — **N. R. M.** urnak. Máltai, vagy másként tyukgalamb beszerzése végett forduljon Szabó Ferencz urhoz Pécelre, vagy a budapesti állatkert igazgatóságához. — **M. J.** urnak B-ö. A lenczét úgy tisztíthatja meg a zsuzsoktól, hogy ha kö-

zönséges szelelőrostán keresztül rostálja, annak legalsó rosta lemezét durva zsákdarabbal borítja be, a mire rostálásközben a zsuzsok ráragad. A zsákot gyakran cserélje ki, a melyiket a rostáról levesz azt vagy erős karbolba mártsa be, vagy pedig égesse el, hogy a zsuzsok elpusztuljon. Az átrostált lencsét azután tegye olyan helyre, ahol zsuzsok nincsen. — **B. K.** urnak. Portland-czementet beszerezhet a Magyar Mezőgazdák szövetségénél (V. Alkotmány-utca 31), vagy Walla József czementgyáronál (VII., Rottenbiller-utca 31.) — **T. A.** urnak. Kassa. Hogy a kérdezett a színművészeti akadémiába járna, nem tudjuk. Tessék egy levelezőlapon egyenesen oda fordulni, ott megkapja rá a választ. (Czim: VIII., Kerepesi-ut 1.) — **M. K.** urnak. A tyukgalambról N. R. M.-nek adott felelet önnök is szól. — **G. Gy.** urnak Pillingér. Tessék a munkások közvetítése végett Mihályfi Ferencz győri munkás-közvetítőhöz fordulni. — **L. L.** urnak Arad. Se törvény, se országos rendelet nincsen. Talán megyei szabályrendelet van. Ezt tessék a főszolgabírótól elkérni. — **S. K.** urnak Bozita. Nem kell sehova sem folyamodnia; Önnök van igazsága, nem a jegyzőnek. — **K. K.** urnak Fero-vacz. A gazdatiszti törvény Horváth- és Szlavonországra nem terjed ki. — **Eö. Gy.** urnak Szomotór. Első kérdését elküldöttük a szakrovatvezetőnek, aki legközelebb válaszol; a második kérdését nagyon komikusnak találjuk; mi a babonasággal és így a ráolvasással nem foglalkozunk, legjobban lesz, ha egy javasasszonyhoz fordul az talán tud ráolvasni, mi sajnós! de ehhez nem akarunk érteni.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

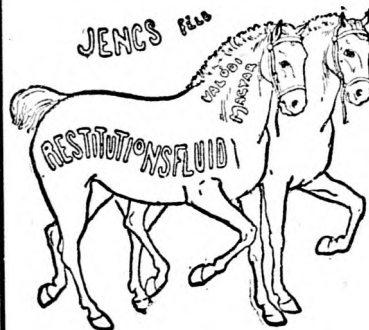
RUBINEK GYULA,

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

JENCS-féle

Magyar Restitutions-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.



JENCS VILMOS gyógy-szerész

Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.

Főraktár:

Dr. EGGER „Nádor” gyógyszerháza

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Hol a ló vagy szarvasmarha állandóan használatban van, e szer nélkülözhetetlen. Rendszeresen használva az állat **izomerejét fokozza, kitartóva, erőssé teszi; meggátolja a lábak merev benu-lását, az intágulást** s az ugynevezett pókosodást.

— Ára 2 korona. —

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1901. június 15-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 15:60—15:90
K. Rozs 13:40 K-tól 13:80 K-ig. *Árpa* 12:80 K-tól 14:40 K-ig, jobb minőségű 15:20 K-tól 17:00 K-ig. *Zab* 13:90 K. *Tengeri* 10:70 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	24:70	23:70	22:70	22:30	21:90	21:30	20:40	18:70	11:20

Buzakorpa finom 9:40 K, durva 9:50 K.

Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 30—32 K, aprószemű 32—34 K, *tarka* 24—26 K, *lencse* 24—36 K, *borsó* héjas 18—36 K, *lóhere* 136—160 K, *luczerna* 88—96 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 440—560 fillér, muhar 560—600 fillér, zsupszalma 280—300 fillér, alomszalma 240—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 35—42 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 90—91 fillér, 280—300 kg.-mos 88—90 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 86—88 fillér, szerb 84—86 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 58—64—, középminőségű 54—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 44—64 00, magyar tehén középminőségű 42—62 00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—63 00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—62—, kivitel —, középminőségű 50—55—, szerbiai bika 46—66—, szerbiai bivaly 34—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borju 76—92 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyúk páronként 2 80—4 00 K, csirke 1 40—2 30 K, kappan hizott 5 40 K.—7 60 K. Rucza 4 50—6 00 K. Lud hizott 13—18 K. Pulyka sovány 6—7 K.

Tojás alföldi 51—52 K, erdélyi 53—60 K, ládánként. Tea, tojás 100 drb 2 50—3 00 K.

Tejtermékek. Teavaj 2 00—2 20, tejföl 64—80 fillér literenként, főzővaj 1 60—1 70 K, tehénturó 42—64 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 12 00—16 00 Petrezselyem 100 kötés 0 00—0 00, 1 q 12—16—, zeller 100 drb 4 00—9 00, karalábé 1 80—2 60, vöröshagyma 100 kötés 00—drb 2 00 q 12—14—, foghagyma 40—60—, vörösrépa 100 00—, 1—1 60, fehérrépa, fejeskáposzta 00—00—, kelkáposzta 100 drb 4 00—8 00, vöröskáposzta 20—36—, fejessaláta 12 10—17 0, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsa 1 q 3 50—3 60, sárga 3 60—4 00.

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni. 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési címmel: SOHR JÓZSEF, Somogy-Szill.

A „Szent-Antal“ jegyű kasza jó híre bejárta a világot és a múlt évi londoni kiállításon is nagy aranyérmeket és díszoklevelet nyert. A „Szent-Antal“ kasza csak akkor valódi, ha fokán az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat és fenti cégtől lesz beszerezve.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson felül kielégíti, a „Szent-Antal“ kasza. Ezen kasza közkedveltségnek egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal“ jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is e rontja, ez a „Szent-Antal“ kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adjatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszára kicserélem. (De tapasztalatból tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)



A „Szent-Antal“ kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
90 kr.	95 kr.	1 05 frt	1 10 frt	1 15 frt	1 20 frt	1 25 frt	1 30 frt

5 darab megrendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésnél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergaui kaszakó a legmegfelelőbb a „Szent-Antal“ kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal“ ezüst-áccél kapálókészülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

1900. évi forgalom 26000 zsák

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra**

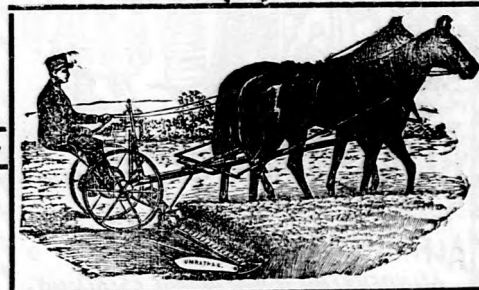
melyek első sorozata folyó évi július 3., 4.,
5. és 6-án tartatik meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.



**Uj fűkaszaló
„Darling“**

könnyű járásban, teljesítésben és tartósságban még megközelítőleg sem éretett el más gyártmányoktól. Vonóerőszükséglet 25—50%-kal esékélyebb, mint másoknál.

**Kettősműködésű szénaforgatók,
Hollingsworth és angol-amerikai**

lógereblyék

ismert legjobb kivitelben

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosoknál

BUDAPEST, V., Váci-körút 60. szám.

1901. Temesvári kiállítás. 1 arany-, 2 ezüst-, 1 bronzérem.
1901. Marosvásárhely, ekebemutató. 6 díszokmány és 1 érem.

Nyári évad.

Alakult 1856.

K Ü H N E E.

Nyári évad.

Alakult 1856.

MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRA MOSONBAN.

AJÁNlja:

**Legjobb kézi és lókapálókat } répa, burgonya és kukoricza
Töltőgetőket } megmivelésre.**

Osborne-féle hirneves fűkaszalókat, aratógépeket és kéve-
kötőket. Szénagereblyéket, járgányos cséplőkészleteket,
rostákat, konkolyozókat.

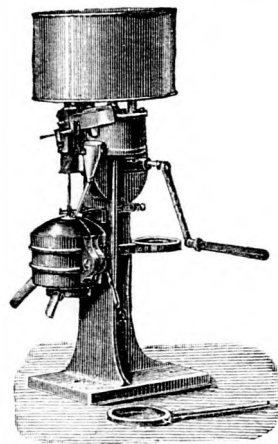
FŐRAKTÁR:

Budapest VI. ker., Váci-körút 57/a. sz.

Legújabb árjegyzék kívánatra ingyen.



ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG)
ezelőtt PFANHAUSER & Co.
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* BUDAPEST *
V., Báthory-utca 4. szám.



„Melőtte“

jelenleg a legjobb és legolcsóbb

**tej-
főlözőgép**

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mert

a következő előnyökkel bíró:
Legtartósabb szerkezet!
Legnagyobb munkabírás!
Legkönnyebb hatás!
Legtökéletesebb fölözés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

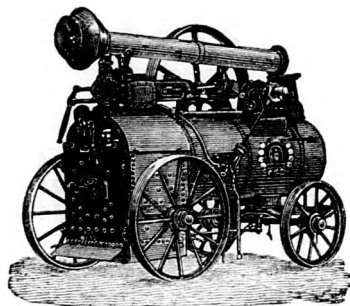
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenmű tejgazdasági
gépek.

A magyar kir. állam-
vasutak gépgyára gazd.
gépeinek eladása.

Használt és jól javított
gőzcséplőkészletek.
Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
mentve.



McCORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY

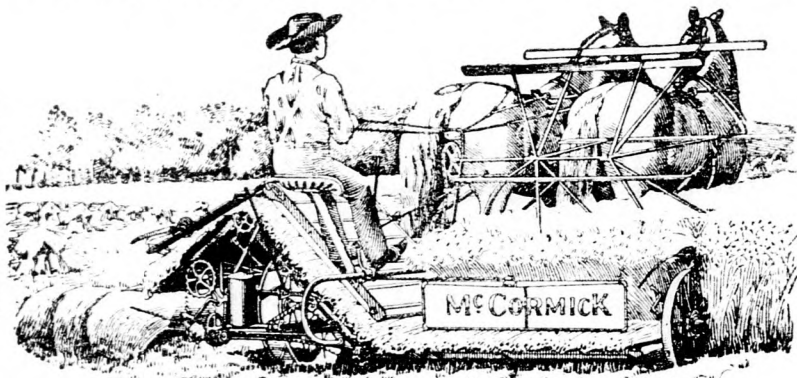
(Chicagói aratógépgyár.)

Kévekötő aratógép
Fűkaszalógép
Köszörükészülék
„Daisy“ marokrakó aratógép
Szénagyűjtő gereblye és
Kévekötőfonal

gyártmányai.
Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta
s árainkat nem kérdezte!
Olcsó tartalékreszek óriási raktára.
Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN igazgató
Budapest, V., Váci-ut 30.

GRAND PRIX



PÁRIS 1900-ban.

A magy. kir. államvasutak

NYÁRI MENETRENDEJE.

Érvényes 1901 évi május hó 1-étől.

A vonatok INDULASA Budapestről.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapestre.

A keleti pályaudvaron				A nyugoti pályaudvaron				A keleti pályaudvaron.				A nyugoti pályaudvaron.							
Vonat szám	óra	perc	vonat neve	Délelőtt	Vonat szám	óra	perc	vonat neve	Délelőtt	Vonat szám	óra	perc	vonat neve	Délelőtt	Vonat szám	óra	perc	vonat neve	Délelőtt
645	5 01		1. szsz.	Arad	1021	1 00		kel. ost.	{ Bécs, Berl., Pár	32	6 20		v. v.	Triest, N.-Kanizsa	7011	12 50		kel. ost.	{ Konstantin.
327	5 20		v. v.	Berlin, Ruttká				expr. v.	{ Ostende, Lond.	3161	6 25		sz. v.	Hatvan				expr. v.	{ Bukarest
1707	5 45		sz. v.	Máramaros-Sziget	166	5 55		sz. v.	Palota-Ujpest	604	6 50		gy. v.	{ Gyfahérvár, N.-Szebea	161	4 40		sz. v.	Palota-Ujpest
607	6 10		"	Brassó, Arad	124	6 15		"	Érs-kujvár	10	6 50		sz. v.	{ Kolozsvár, Stanisla	163	5 40		"	Palota-Ujpest
47	6 15		1. szsz.	Bicske, Sárbogárd	6102	6 35		"	Czegléd, Szoln	492	7 10		sz. v.	Bécs, Graz	6101	6 15		"	Szolnok, Czegl.
405	6 35		sz. v.	Lemberg, Miskolcz	4102	6 45		"	Esztergom	1002	7 15		gy. v.	Kassa, Munkács	1407	6 30		"	Berlin, Zsolna
7	6 40		"	Bécs, Sopron	168	6 55		"	Palota-Ujpest	304	7 30		"	Zágráb, Fiume, Róma	165	6 40		"	Palota-Ujpest
419	6 55		gy. v.	C-orba, Kassa	6012	7 05		v. v.	Lajos-Mizse	1302	7 30		"	Ruttká, Berlin	709	7 15		sz. v.	Buk Verciorova
907	7 05		sz. v.	Belgrád, Brod	1406	7 30		gy. v.	Zsolna, Berlin	318	7 35		sz. v.	Fehring, Graz	4107	7 25		"	Dorog
507	7 10		"	Brassó, Kolozsvár	106	8 00		"	Bécs	1906	7 40		"	Gödöllő	167	7 35		"	Palota-Ujpest
1303	7 25		"	Graz, Fehring	708	8 15		"	Temesvár, Ors	150	7 50		"	Belgrád, Brod	117	7 45		"	Bécs
309	7 30		"	Hatvan	712	8 30		sz. v.	Temesvár	008	8 00		"	Kassa, Csorba	6011	7 50		v. v.	Lajos-Mizse
501	7 50		gy. v.	Bukarest, Brassó	1422	8 45		"	Nagy-Maros	606	8 10		"	Zágráb, Fiume, Pécs	1392	8 10		sz. v.	Nagy-Maros
1021	7 55		v. v.	Paks, Adony, Szaboics	170	9 15		"	Palota-Ujpest	506	8 30		"	Arad, Brassó	713	8 25		"	K.-K.-Félegyh.
1505	8 15		sz. v.	Kassa, Csorba	116	9 25		"	Bécs, Berlin	6	8 50		gy. v.	Kolozsvár, Brassó	4101	8 35		"	Esztergom
1005	8 20		"	Fiume, Zágráb, Eszék						408	8 50		sz. v.	Bécs, Graz	127	8 45		"	Párkány-Nána
1003	8 40		gy. v.	Róma, Fiume						201	9 00		sz. v.	Munkács, M.-Sziget	149	9 45		gy. v.	Berlin, Zselna
311	8 45		sz. v.	Hatvan						1708	9 15		"	Bicske	169	10 10		sz. v.	Palota-Ujpest
509	9 15		"	Szolnok						306	9 35		"	M.-Sziget, Stanisla	715	10 55		"	Szeged
11	9 20		"	Győr										Ruttká, Berlin	143	11 05		"	Érs-kujvár
901	10 05		"	Szabadka															
307	10 05		"	Ruttká															
23	10 20		"	N.-Kanizsa, Trieszt															
				Délután								Délután							
317	12 25		sz. v.	Gödöllő	1462	12 00		sz. v.	Nagy-Maros	044	12 00		tszsz.	Kis-Kőrös	171	12 55		sz. v.	Palota-Ujpest
301	12 50		gy. v.	Berlin, Ruttká	6104	12 05		"	Czegléd, Szoln	5141	12 10		sz. v.	Nagy-Káta	1418	1 15		"	Nagy-Maros
903	1 05		"	Konstantin., Belgrád	172	12 15		"	Palota-Ujpest	22	12 25		"	Bicske	703	1 25		gy. v.	Buk Verciorova
601	1 10		"	Bukares., Arad	136	12 25		gy. v.	Bécs, Páris	310	12 35		"	Hatvan	103	1 50		"	Paris, Bécs
1901	1 20		"	Gyékényes, Pécs	4110	2 05		sz. v.	Pilis Csaba	32	1 30		"	Gödöllő	173	1 58		sz. v.	Palota-Ujpest
403	1 25		"	Lemberg, Kassa	126	2 15		"	Párkány-Nána	504	2 00		gy. v.	Kolozsvár, D. breczen	176	2 20		"	Palota-Ujpest
3	1 50		"	London, Páris, Bécs	701	2 30		gy. v.	Palota-Ujpest	602	2 15		"	Arad Bukarest*	177	3 05		"	Palota-Ujpest
503	1 50		"	Kolozsvár, Debreczen	144	2 35		sz. v.	Buk., Vercior.	510	2 20		sz. v.	Bécs, Páris, London	9001	3 15		"	Lajos-Mizse
313	3 10		sz. v.	Hatvan	720	2 45		"	Érs-kujvár	16	2 25		"	Szolnok	185	4 05		"	Nagy-Maros
21	4 25		"	Bicske	6002	2 55		"	Czegléd	404	2 35		gy. v.	Komárom	6103	4 15		"	Palota-Ujpest
319	5 35		"	Gödöllő	146	3 20		"	Lajos-Mizse	901	2 40		"	Kassa, Lemberg	4103	4 35		"	Szolnok, Czegl.
27	6 05		"	Győr	178	4 15		"	Palota-Ujpest	312	2 40		sz. v.	{ Belgrád, Konstanti- nápoly	177	5 40		"	Palota-Ujpest
505	6 20		"	Brassó, Kolozsvár	13	4 25		"	Palota-Ujpest	3221	2 45		"	Hatvan	145	5 45		"	Nagy-M. ros
905	6 40		"	Belgrád, Eszék,	716	4 30		"	Nagy-Maros	1004	3 00		gy. v.	Gödöllő	115	5 55		"	Bécs, Berlin
305	7 00		"	{ Berlin, Ruttká	108	5 15		gy. v.	Szeged	1022	3 20		v. v.	Zágráb, Fiume, Róma	107	6 50		"	Palota-Ujpest
5	7 15		"	{ Szerencs	1482	5 30		sz. v.	Vác	910	3 35		sz. v.	Adony-Szaboics, Paks	711	7 00		gy. v.	Bécs
605	7 20		gy. v.	Bécs, Graz	1404	6 15		gy. v.	Palota-Ujpest	302	3 45		gy. v.	Szabadka	70	7 40		gy. v.	Temesvár
3213	7 50		sz. v.	Brassó, Arad	140	6 20		sz. v.	Zsolna, Berlin	12	4 30		sz. v.	Ruttká, Berlin	181	8 20		sz. v.	Orsova, Temesv.
1007	8 00		"	Gödöllő	4106	6 40		"	Párkány-Nána	308	5 20		"	Győr	1472	8 30		"	Palota-Ujpest
1705	8 10		"	Fiume, Zágráb, Pécs	710	7 00		"	Esztergom	608	5 45		"	Ruttká, Berlin,	125	8 45		"	Vác
154	8 20		"	Stanisla, M.-Sziget	6014	7 15		v. v.	Verciorova Buk	314	6 25		"	Kolozsvár, Brassó	105	9 00		gy. v.	Párkány-Nána
407	8 30		"	Bicske	182	7 40		sz. v.	Lajos-Mizse	176	6 05		"	Hatvan	4109	9 10		sz. v.	Bécs
1001	8 35		gy. v.	Munkács, M.-Sziget	1281	7 50		"	Palota-Ujpest	182	7 20		"	M.-Sziget, Stanisla	1405	9 25		gy. v.	Pilis-Csaba
941	8 45		sz. v.	Róma, Fiume, Zágráb	154	8 00		"	Nagy-Maros	406	8 55		"	Bicske	4105	9 50		sz. v.	Berlin, Zsolna
1507	8 50		tszsz.	Kis Kőrös	118	10 00		sz. v.	Czegléd	48	9 00		tszsz.	N.-Kanizsa, Triest	719	9 58		"	Esztergom
109	9 00		sz. v.	Kassa, Csorba	706	10 10		gy. v.	Palota-Ujpest	606	8 00		"	Kassa, Csorba	133	10 05		"	Szolnok, Czegl.
9	9 15		"	Bicske	1882	10 25		sz. v.	Bécs	1006	8 30		"	Zágráb, Fiume, Eszék	137	10 15		"	Palota-Ujpest
803	9 20		gy. v.	Bécs, Graz	1408	10 40		"	Palota-Ujpest	406	8 55		"	Miskolcz, Lemberg	1532	10 30		"	Nagy-Maros
603	9 10		"	Berlin, Ruttká						48	9 00		tszsz.	Bicske	123	10 45		"	Vác
1301	9 45		"	{ N.-Szeben, Gyfahérv.						502	9 15		gy. v.	Kolozsvár, Bukarest	1012	11 00		kel. ost.	Érs-kujvár
401	10 00		"	{ Kolozsvár, Stanisla						1904	9 45		sz. v.	Bécs, Brod	6013	11 10		v. v.	{ Lond., Ostend.
5132	10 30		sz. v.	Graz, Fehring						4202	9 45		gy. v.	Kassa, Csorba				expr. v.	{ Pár., Berl., Bécs
315	10 40		"	Munkács, Kassa						1304	10 00		sz. v.	Fehring, Graz	9016	11		v. v.	Lajos-Mizse
17	10 50		"	Nagy-Káta						608	10 00		"	Arad, Brassó				keleti	{ Konstantin.
				Hatvan						908	10 20		"	Belgrád, Eszék Brod				expr. v.	{ Belgrád
				Komárom						8	10 45		"	Bécs, Sopron				sz. v.	Palota Ujpest
										328	11 10		v. v.	Ruttká, Miskolcz					

1) Közlekedik június 15-től bezárólag szeptember 15-ig.
 2) Közlekedik június 1-től bezárólag szeptember 15-ig.
 3) Közlekedik június 15-től bezárólag szept. 15-ig.
 4) Közlekedik június 15-től bezárólag szept. 15-ig.
 5) Közlekedik minden kedd, csütörtök és vasárnapon.
 6) Közlekedik minden szerdán és szombaton.

1) Közlekedik június 15-től bezárólag szept. 15-ig.
 2) Közlekedik június 1-től bezárólag szept. 15-ig.
 3) Közlekedik június 15-től bezárólag szept. 15-ig.
 4) Közlekedik június 15-től bezárólag szept. 15-ig.
 5) Közlekedik minden kedd, csütörtök és vasárnapon.
 6) Közlekedik minden szerdán és szombaton.

1) Erkezik minden hétfőn és csütörtökön.
 2) Közlekedik június 1-től.
 3) Közlekedik június 15-től bezárólag máj. 15-től bez. szept. 15-ig.
 4) Közlekedik június 15-től bezárólag május 15-től.
 5) Berlinből csak minden kedden és csütörtökön.
 6) Erkezik minden kedd, csütörtök és szombaton.

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról.

d. e.	d. u.
324	6 50 sz. v. Pécel

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdő kiterőbe.

d. e.	d. u.
4007	7 17 sz. v. Esztergom
4001	8 15 " Dorog
4003	4 41 sz. v. Esztergom
4009	9 20 " Pilis-Csaba
4005	9 59 " Esztergom

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt



Chemigrafia, chromotypa, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

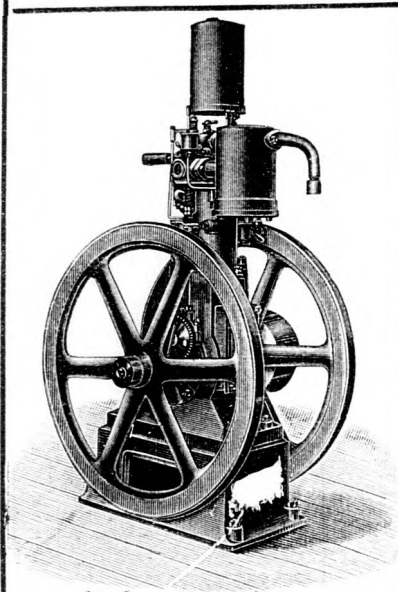
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.



petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki szabadalma).

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kíván-
atra küldünk.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: ... 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben ... 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Szuperfoszfátot,

kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,

Kovasavas-kálit,

(dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot, Kainitot,

40%-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.